

**Qitornavissiartaartarneq pillugu inatsisip allanngortinnejnarnera pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnera pillugu peqqussutip kiisalu meeqqat illersorneqarnerat pillugu aamma nunani tamani qitornavissiartaartarnerit eqqarsaatigalugit suleqatigiinneq pillugu Haagimi nunat tamalaat isumaqatigiissutaata 29. maj 1993-imeersup atuutilersinneqarnerata Kalaallit Nunaanni Namminersorlutik Oqartussanit akuerineqarnissaanik aalajangiiffigisassatut siunnersuut.**

### **pillugu**

#### **Inatsisartut Inatsisit Atortinnejnarnerannut Ataatsimiititaliaata**

#### **ISUMALIUTISSIISUTAA**

#### **Siunnersuutip aappassaaneerneqarneranut saqqummiunneqartoq**

Inatsisartut Inatsisit Atortinnejnarnerannut Ataatsimiititaliaat suliarinninnermini makkuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit, siulittaasoq  
 Inatsisartunut ilaasortaq Isak Hammond, Inuit Ataqatigiit, siulittaasup tullia  
 Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut  
 Inatsisartunut ilaasortaq Justus Hansen, Demokraatit

UKA 09-mi Inatsisartut siullermeerinerisa kingorna inatsisissatut siunnersuut matumani pine-qartoq Inatsisit Atortinnejnarnerannut Ataatsimiititaliap misissorpaa.

#### **Illassutitut atortussat paasissutissallu:**

Inatsisit Atortinnejnarnerannut Ataatsimiititaliap illassutitut atortussat imaattut Naalakkersuisunit pissarsiarai:

- Meeravissiartaarneq pillugu inatsisip allanngortinnejnissaa pillugu inatsisip aamma inatsisit assigiinngitsut allat Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissaannut peqqussutissamut missiliutip eqikkarneqarnera. (*Isumaliutissiisummi ilanngussaq 1-tut ilanngunneqarpoq*)
- Meeravissiartaarneq pillugu inatsisip allanngortinnejnissaa pillugu inatsisip aamma inatsisit assigiinngitsut allat Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissaannut peqqussutissamut missiliut. (*Isumaliutissiisummi ilanngussaq 2-tut ilanngunneqarpoq*)
- Meeqqat illersorneqarnissaat pillugu aamma nunat assigiinngitsut akornanni qitornavissiartaarnermut suleqatigiinneq pillugu Haagimi isumaqatigiissutip 9. maj 1993-imeersup eqikkarneqarnera. (*Isumaliutissiisummi ilanngussaq 3-tut ilanngunneqarpoq*)

Haagimi isumaqatigiissutip oqaasertai tamarmik isumaliutissiisummi ilanngussaq 4-tut ilanngunneqarput.

**Meeqqat illersorneqarnissaat pillugu aamma nunat assigiinngitsut akornanni qitorna-vissiartaarnermut suleqatigiinneq pillugu Haagimi isumaqatigiissut 9. maj 1993-imeersoq**

Nunani tamalaani qitornarsiartaartarnermi tunngaviusumik periaasissat arlallit Haagimi isumaqatigiissumi 1993-imeersumi aalajangersarneqarput. Nunani tamalaani qitornarsiartaartarnerit pillugit suliani naalagaaffiit isumaqatigiissuteqartut akornanni suleqatigiinneq pillugu maleruagassanik aalajangersaanissaq isumaqatigiissummi pingarnertut anguniagaavoq, taa-maalillunilu:

- Inatsisit inuianut tamanut atuuttut (tassungalu ilanngullugit inuttut pisinnaatitaaffiit pillugit nunat tamalaat akornanni isumaqatigiissut) naapertorlugit nunani tamalaani qitornarsiartaarnerit meeqqap soqutigisai aamma meeqqap tunngaviusumik piginnati-taaffii ataqqillugit ingerlanneqartarnissaannik qulakkeerisoqassalluni.
- Meeqqanik aallarussisarneq meqqanillu niuerutiginnittarneq pinngitsoortinnejassallutik.
- Qitornarsiartaarnerit naalagaaffimmi isumaqatigiissuteqartumi allami isumaqatigiissut naapertorlugu ingerlanneqarsimasut naalagaaffinnit isumaqatigiissuteqartunit akuer-sarneqarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Isumaqatigiissut Danmarkimut 1. november 1997-imi atuutilerpoq, taamaattorli Danmarkip naalagaaffiata ilaanut Kalaallit Nunaannut tunngatillugu allanngortitseratarsinnaaneq atuulluni.

Nunatsinni qitornarsiartaarnerni tamani ilaqtariit qitornarsiartaartarnerat qitornassanillu qitornarsiartaartarnerit manna tikillugu amerlanerpaapput. Taamaattorli kinaassusersinagit nunat tamalaat akornanni qitornarsiartaartarnerit pisarput, taakkuli ikitsuinnaapput<sup>1</sup>. Tamatuma Kalaallit Nunaata isumaqatigiissummi ilaanissaa pisariaqalersippaa.

Kalaallit Nunaanni qitornarsiartaartarnermik inatsimmut sanilliullugu isumaqatigiissutip imarisai piumasaqaatitalu inatsisit atortinneqarnerannut ministeriap “Meeravissiartaarneq pillugu inatsisip allanngortinnejarnissaat pillugu inatsisip aamma inatsisit assigiinngitsut allat Kalaallit Nunaannut atuutilersinnejarnissaanut peqqussutissamut missiliummut eqikkagaa-ni” immikoortoq 2.1-imi erseqqinnerusumik allaaserineqarput.

**Meeravissiartaarneq pillugu inatsisip allanngortinnejarnera pillugu inatsisip Kalaallit Nunaannut atuutilersinnejarnissaanut peqqussut**

<sup>1</sup> Manna tikillugu ukiumut marluk-tallimat.

Kalaallit Nunaanni qitornarsiartaartarnermik inatsit 1976-imili allanngortinneqanngilaq. Taa-maalilluni aalajangersakkat naalagaaffeqatit sinnerinut (Savalimmiut ilanngullugit) atuuttut arlallit Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarsimannngillat.

Qitiusumik isumaqtigiissutinut nunani tamalaani qitornarsiartaartarnermik maleruagassiu-nut Kalaallit Nunaata ilanngussinnaanermut periarfissai eqqarsaatigalugit tamanna manna tikillugu ajornartorsiortitsisarpoq, tassami inatsimmi atuuttumi piumasaqaatit qitornarsiartaar-tarnerit pillugit isumaqtigiissutini pineqartuni aalajangersarneqartut inatsimmi Kalaallit Nu-naannut atuuttumi eqquutsinneqanngimmata.

Taamaakkaluartoq isumaqtigiisummi pisussaaffiit nunatsinnit malinnejartussat eqqarsaati-galugit inatsisitigut ullutsinnut naleqqussagaanngitsumik taama inissisimaneq ajornartorsi-rtitsisinnaavoq. Matumani pingartumik eqqarsaatigineqarpoq FN-ip meeqqanut tunngatillugu isumaqtigiissutaani artikel 12, tassani aalajangersarneqarluni meeqqap nammineerluni i-summaminik saqqummiussisinnaasalereersup isummaminik taamaattunik pissutsini meeqqamut namminermut tunngassutilinni tamani akornuserneqarani oqaatiginnissinnaatitaassasoq aammalu meeqqap isummamigut saqqummiussai qassnik ukioqarnera aammalu inerissimas-susia naapertorlugit pingartinneqartassasut.

Meeraq aqqaneq marlunniq ukioqalersimappat qitornarsiartaarineqarnissamut (kiisalu qitor-narsiaajunnaarnissamut) meeqqap akuersissuteqarsimanissa qitornarsiartaartarnermik inat-simmi atuuttumi piumasaqaataavoq. Akerlianik meeqqat aqqaneq marluk inorlugit ukiullit inerissimassusiata tamanna periarfissaqartippagu tusarniarneqarnissaat qitornarsiartaartarner-mik inatsimmi atuuttumi qulakkeerneqanngilaq.

Peqqussutissatut siunnersummi § 8, imm. 3-mi tamanna iluarsineqarpoq, tamannalu kingu-sissukkut pigaluartoq Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit nuannaarutigineqar-poq.<sup>2</sup>

Tamatuma peqatigisaanik peqqussutissatut siunnersuut Haagimik isumaqtigiisummut naa-pertuuppoq, tamatumalu Kalaallit Nunaata tassunga ilanngunnissaanut periarfissillugu.

Taamaalilluni peqqussutissamut missingiutip imarai (meeqqap qitornarsiartaariniarneqartup akulerutsinneqarnissaa pillugu aalajangersakkap taaneqareersup saniatigut) aalajangersakkat, nunani tamalaani qitornarsiartaartarnermi sulianut maleruagassiu-sut, suleqatigiiffiit isumaqtigiissut naapertorlugu sulianik isumagittuusut akuerineqarnissaat pillugu aalajangersagaq kiisalu akiliineq allatulluunniit nalilimmik illuatungiliinikkut qitornarsiartaarnissamut iner-teqput.

Taamaakkaluartoq inatsisitigut inissisimanelup maanna atuuttup allanguutaanik arlalinnik Haagimik isumaqtigiissutikkut peqqussutigineqanngitsunik peqqutissatut missingiut imaqr-poq. Pingartumik erseqqissaatigineqarsinnaapput:

---

<sup>2</sup> FN-ip meeqqanut tunngatillugu isumaqtigiissutaa 11. maj 1993-imi Kalaallit Nunaannut atuutileroq.

- Qitornarsiartaartarneq pillugu Kalaallit Nunaanni siunnersuisoqatigiinnik qitornarsiartaarnermi suliani Naalagaaffiup Sinnisuata aalajangiinissamini atugassaanik oqaase-qateqartartussanik pilersitsineq. Siunnersuisoqatigiit ilaasortarissavai isumaginninermik ilinniarsimasoq ataaseq, inatsisileritooq kiisalu nakorsaq. Taamaalilluni inatsisilerinermut tunngasut kisiisa pinnagit allanik immikkut ilisimasalinnik peqataaffigineqartumik aalajangiisoqarnissaq qulakkeerneqassaaq.
- Danmarkimi qitornarsiartaartarneq pillugu ataatsimiititaq qitornarsiartaarniartunik a-kuerrinnittarnermut atatillugu Naalagaaffiup Sinnisuata aalajangigaanut naammagittaalliuuteqartarfittut atuutissaq. Aammattaaq qitornarsiartaartarneq pillugu ataatsimiititap Naalagaaffiup Sinnisuata aammalu qitornarsiartaartarneq pillugu siunnersuisoqatigiit sulianik akuersissutigineqartussanik suliariinnerat nakkutilliivigissavaa, tamatumalu saniatigut allanik suliakkerneqarsinnaassalluni.
- Qitornarsiap 18-inik ukioqalereersup qitornarsiarineqarnerata atorunnaarsinneqarnerani ilaqtareqqaakkaminut inatsisitigut attaveqaqqilernissamut qitornarsiarineqartoq akuerineqarsinnaavoq angajoqqaareqaakkat tamatumunga akuersippata. Maleruagssat atuuttut malillugit ilaqtareqqaakkanut inatsisitigut attaveqaqqilernissaq aatsaat periarfissaavoq qitornarsiarineqartoq 18-it inorlugit ukioqarpat.

### **Aalajangersakkat immikkut ittut Kalaallit Nunaanni atorneqartussaanngitsut**

Qitornarsiartaartarnermik inatsimmi Danmarkimi atuuttumi aalajangersakkat ataasiakkaat peqqussutissatut missingiummut ilangunneqanngillat, taakku nunatsinnut naleqqutingitsutut isigineqarmata. Pingaartumik erseqqissaatigineqarsinnaapput:

- Qitornarsianik nunanit allaneersunik qitornarsiartaarnissamik qinnuteqartut qitornarsiartaarnissamut piareersaataasumik pikkorissartitsinermi pinngitsooratik peqataasus-saatitaapput. Piumasaqaat tamanna – pissutissaqavissumik – nunatsinnut tulluartutut isigineqanngilaq.
- Arnap arnamut allamut meeqqamik naartuussussinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarniartunut Danmarkimi ikorfartuisoqaqqusaasananilu taama ikiorneqartoqqaqusaanngilaq (naartuussussineq). Taamaakkaluartoq arnap naartusup meeqqami paariinnarnissaanik kissaateqanngitsup taanna ilaqtaminut, ikinngutiminut nalunngisaminulluuniit meerartaarsinnaanngitsunut neqeroorutigisarmagu nunatsinni takornartaanngilaq.

Kalaallit Nunaanni pissutsit immikkut ittut peqqussutissamut missingiummi eqqumaffigine-qarmata Inatsisit Atortinnejernerannut Ataatsimiititaliap pitsaasutut isigaa. Inatsisit Atortinnejernerannut Ataatsimiititaliap "Nunatsinni ilaqtariit inatsisitigut illersugaanerat pillugu naleqqussaanissamut Inatsisartut tunngaviusumik tapersersuinissaat pillugu aalajangiiffigis-satut siunnersuut" (UPA 2003/10) pillugu isumaliutissiissutaani ataatsimiititaliaq ima allap-poq:

"Kalaallit Nunaanni ilaqtariit inatsisitigut illersugaanerat pillugu maleruagassat ilaqtareeriaatsimut, meeqqat pisariaqartitaannut piginnaatifaaffiinullu il.il. tunngatillugit ineriarnermut pisumut pitsaanerusumik naleqquuttunngortinneqarsinnaapput. Tamatuma peqatigisaanik ilaqtariit inatsisitigut illersugaaneratigut naalagaaffeqatigiinnermi inatsisit assigiittussaanerat naleqqussaanikkut iluaqsiivigineqassaaq.

Ataatsimiititaliarli isumaqarpoq ataasiakkaanut tunngasuinnartigut isumagisassaq kingulleq (inatsisit assigiittussaanerannut tunngasoq), kultureqarnikkut aamma qangaaniilli ileqqunut tunngasutigut Kalaallit Nunaanni immikkuullarilluinnartumik immikkooruteqarneq pineqaraangat, illikartinneqarsinnaasoq.

Taamatut immikkuullarissutsit meeravissiartaartarnermut tunngatillugu atuulluarsimasiminasin-naalluarput. Taamaammat ataatsimiititaliamit naalagaaffimmi oqartussaasut kaammattorneqassapput immikkuullarissumut tassunga peqqussutsip atortuilersinneqarnissaanik siunnersummik suliaqarto-qalersinnaagu misissorneqassasoq, tassunga tunngatillugu danskit maleruagassaat nunatsinni qangaa-niit ileqquusunut naapertuuttuunersut."

Taamaalilluni Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap kaammattuutaa malinnejqarsi-masutut isikkoqarpoq.

Taamaattorli peqqussummi § 5, imm. 2-mi "ilaquttatut qanigisap imaluunniit allatut immikkut ittumik ataqtigitiqartillugu qitornavissiartaartup meeqqallu qitornavissiapi akornanni imaluunniit taassuma angajoqqaavisa" akornanni pisut qanoq paasineqarnissaat eqqarsaatiga-lugu kulturikkut ileqqtigullu immikkut ilisarnaatit aamma sunniuteqarsinnaanerisa eqqumaf-fineqarnissaas pisariaqartinneqarsinnaammat eqqumaffigissallugu tunngavissaqarpoq.

Aammattaaq peqqussummi § 2 naapertorlugu ilaquttatut qanigisat allatulluunniit ataqtigiiit qitornarsiartaarneri pillugit suliani qitornarsiartaartunut, assersuutigalugu ukioqassutsimut peqqissutsimullu il.il. atatillugu piumasaqaatinut atatillugu kulturikkut ileqqtigullu immikkut ilisarnaatit aamma sunniuteqarsinnaanerisa mianerinissaat pisariaqassaaq.

Peqqussut tunngavigalugu allaffissornikkut maleruagassanik atuutsitsilernissaq sioqqullugu naalagaaffimmi oqartussaasut Naalakkersuisunut tusarniaanerannut atatillugu tamanna eqqu-maffiginiaqqullugu Naalakkersuisut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliamit kaammattorneqarput.

### **Qitornarsiartaartussanik akuersisarneq pillugu immikkut paasissutissat**

Kinaassusersinagit qitornarsiartaartarnerit (tassa imaappoq kinaassutsimik paasisaqarnani qitornarsiartaarnerit) aammalu qitornassamik qitornarsiartaarnerit ilaquttatullu qanigisatut allatulluunniit ataqtigiiilluni qitornarsiartaarnerit Kalaallit Nunaanni inatsisitigut tunngavigi-neqartumi ullumikkut atuuttumi immikkoortinnejqanngillat.

Taamaalilluni – maleruagassat maanna atuuttut malillugit –qitornarsiartaarnerup "*misissuinik-kut qitornarsiartaarinakkamut iluaqtissaasinnaasorineqarnera*" qitornarsiartaartoqarsin-naaneranut aalajangiisuuvoq (tak. Kalaallit Nunaanni inatsimmi atuuttumi § 2). Aalajangersagaq peqqussummi ingerlateqjinnejqarpoq.

Peqqussutissatulli siunnersuutikkut kinaassusersinagit qitornarsiartaartarnerit eqqarsaatigalugit qitornarsiartaarnissamut piumasaqaatit sakkortusineqassapput. Taamaalilluni *qinnuteqartooq qitornarsiartaartussatut akuerineqarpat* aatsaat meeqqanik (matumani paasillugu inunnik 18-it inorlugit ukiulinnik) qitornarsiartaarnissaq akuerineqarsinnaassaaq. Taamaattorli katisimallugu aapparisap meeraanik imaluunniit qitornarsiaanik (“aapparisap meeraanik qitornarsiartaarneq”-mik taagorneqartoq) imaluunniit qitornarsiartaartussap aammalu qitornarsiangortussap imaluunniit qitornarsianngortussap angajoqqaavisa akornanni ilaquuttatut qaneqati-giittoqartillugu (“ilaquuttatullu qanigisatut allatulluunniit ataqatigiilluni qitornarsiartaarnernik” taagorneqartoq) qitornarsiartaarniaraanni – maleruagassat inatsisit atortinneqarnerannut ministerimit aalajangersarneqartut malillugit – akuerineqqaarnissaq piumasaqaataanngilaq.

Qitornarsiartaarniartut (kinaassusersinagit qitornarsiartaartarnissamik qinnuteqarnerni) akuerineqartarnerat pillugu maleruagassanik aalajangersaanissamut peqqussummi § 27-ikkut inatsisit atortinneqarnerannut ministeri piginnaatinneqarpoq. Inatsisit atortinneqarnerannut ministeriaqarfiup eqikkagaliaani (isumaliutissiissummi ilangussa 1) allassimavoq Danmarkimi qitornarsiartaartarnermut nalunaarummi atuuttumi<sup>3</sup> maleruagassat assigisaat peqqussut atuutilerpat Kalaallit Nunaannut atuutilissasut.

Inatsisit atortinneqarnerannut ministeriaqarfiup eqikkagaliaani paasissutissiissutigineqarpoq danskit qitornarsiartaartarnermut nalunaarutaat malillugu qitornarsiartaarniartup ukiuinut kii-salu tarnikkut timikkullu peqqissusaanut piumasaqaateqarpoq. Aammattaaq katissimallutik appariit sivikinnerpaamik ukiut pingajuat avillugu aappariissimanissaat piumasaqaataavoq.

Qitornarsiartaartarnermut nalunaarut Danmarkimi maanna atuttoq imaattunik piumasaqaati-taqartoq Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap ilassutitut paasissutissiissutigis-naavaa:

- qinnuteqartup ukiuisa aallaaviatigut meeqqap ukiui ukiunik 40-nik sinnersimassanngilai.
- Qitornarsiqaarnerup meeqqap sapinngisamik pitsaanerpaamik atugaqarnissaanut periarfissiinera qinnuteqartup timikkut tarnikkullu qanoq issusaata ajorseriaateqartissanngikkaa.
- Meeqqamik perorsaanissamut tunngavissatut naleqquttumik qinnuteqartup najugaqarnissaa.
- qinnuteqartoq aningaasaqarnikkut illorsorsinnaasumik atugaqassasoq.
- qinnuteqartup qitornarsiartaarnissamut naleqquttuuneranik nalornissutaalersinnaasumik qinnuteqartoq pillarneqarsimassanngitsoq.

---

<sup>3</sup> Piffissami isumaliutissiissutip matumani pineqartup saqqummiunneqarnerani qitornarsiartaarniartut akuerineqarnissaat pillugu Nalunaarummi nr. 919-imi, 28. september 2009-meersumi qitornarsiartaarniartut akuerineqartarnerat maleruagassiorneqarpoq.

- qinnuteqartut katissimasut piffissami qinnuteqarnerminni sivikinnerpaamik ukiut pingajuat avillugu inooqatigiissimassasut.

Qitornarsiartaarniartup ukiorisaanut kiisalu tarnikkut timikkullu peqqissusaanut kiisalu katisimallutik aappariit inooqatigiinnerannut piumasaqaatit taaneqartut Kalaallit Nunaanni qitornarsiartaarniarnermi ullumikkut piumasaqaataasut assigigaat inatsisit atortinneqarnerannut ministeriaqarfiup eqikkagaani paasissutissutigineqarpoq.

Eqikkakkami paasissutissutigineqartut ima paasineqassappata – nunani tamalaani kinaassusersinagit qitornarsiartaartarnerit eqqarsaatigalugit – qitornarsiartaarniartunut piumasaqaatit inatsisit Kalaallit Nunaannut atuutsinneqarnikuunngitsut naapertorlugit atuutsinneqartut malillugit nalunaarummi aalajangersarneqartut Naalagaaffiup Sinniisuata atorsimagai, tassunga atatillugu Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap oqaatigisariaqarpaa taama periuseqarneq tunngaviusumik isigalugu eqqarsarnartoqanngitsuunngitsoq.

Ilaatigut inatsisit allaffissornikkullu maleruagassat Kalaallit Nunaannut immikkut ittumik pingaarutillit nunatsinnut atuutsilinnginneranni Namminersornerunermut inatsit naapertorlugu Namminersornerullutik Oqartussat tusarniaaffiginissaannut naalagaaffimmi oqartussaasut pisussaaffeqarsimapput. Maleruagassanik Kalaallit Nunaannut atuutsinneqalinngitsunik atuinneq taama pisussaaffimmik avaqqutinsertut isigineqarsinnaavoq.

Ilaatigut qinnuteqartup inatsisitigut illersorneqarnissaa eqqarsaatigalugu maleruagassat malin-neqartut inatsisinik atuuttunik tunngaveqartariaqarput aammalu maleruagassat malillugit tamanut saqqummiunneqarsimasariaqarlutik.

Kiisalu periuseq nalunaarut Kalaallit Nunaannut atuutinngitsoq tunngavigalugu sananeqarsi-masoq tamanna pissutsit malillugit pisortat ingerlatsineranni inatsisini nalilersuinernut malitarisassiuussequsaannginnermik unioqqutitsinerussaaq<sup>4</sup>.

Taamaattorli ajornartorsiutip tamatuma annertunerusumik qulaajarneqarnissaanut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq tunngavissaqarsimangilaq, tassami tamanna siunner-suummut isumaliutissiisummi matumani pineqartumut toqqaannartuuungikkaluamik attuumassuteqarmat aammalu apeqqutip suliarinissaanut Folketingip Ombudsmandiata matunneqarnissaa ataatsimiititaliamit kissaatigineqanngimmat.

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuutip akuersissutigineqarnissaa **inassutigaa**, taamaattorli meeravissiartaarneq pillugu inatsisip allanngortinnissaa pillugu inatsisip aamma inatsisit assigiinngitsut allat Kalaallit Nunaannut atuutilersinneqarnissaannut peqqussutissamut missiliuummi § 37-p iluarsineqarnissaa pisariaqartinneqartoq Naalagaaffimmi oqartus-

<sup>4</sup> Tamatumani annertunerusumik annikinnerusumilluunniit nammineq naliliinissamut (Matumanerpiaq pineqartoq eqqarsaatigalugu: Qitornarsiartaarinakkamut qitornarsiartaarneq iluaqutaasussatut isigineqarsinnaanersoq pillugu naliliinissamut) ingerlatsivimmi oqartussaasoq inatsisikkut pisinnaatinneqarpat assersuutigalugu ukiuti-gut killissarititat avaqqunneqarsinnaanngitsut pillugit ingerlatsivimmi oqartussaasoq pineqartoq taama naliliiso-qarsinnaannginneranut suliffiup iluani maleruagassanik aalajangersaaqquaanngilaq. Tunngavissaq tamanna pisortat ingerlatsineranni inatsisini "nalilersuinermut malittarisassiuussisoqaqquaannginnej-tut ilisimaneqarpoq.

saasunut nalunaarutigineqassasoq ataatsimiitaliamit kaammattuutigineqarluni, tassami aala-jangersakkami pineqartumi taaguut atorneqarunnaartoq “Namminersornerullutik Oqartussat” atorneqarmat.

Taama oqaaseqarluni Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiitaliap siunnersuut aappassaa-niigassanngortippaa.

---

Harald Bianco,  
Formand  
*Inuit Ataqatigiit*

---

Isak Hammond  
*Inuit Ataqatigiit*

---

Aleqa Hammond  
*Siumut*

---

Justus Hansen  
*Demokraterne*